

SĂ ÎNȚELEGEM

PICȚURA

O ISTORIE A ARTEI PENTRU COPII

---

de Mick Manning
și Brita Granström

46*Vasul de linie Téméraire* (1839)
de J.M.W. Turner**48***Noapte înstelată* (1889)
de Vincent van Gogh**50***Tigru într-o furtună tropicală
(Surprins!)* (1891)
de Henri Rousseau**52***Tipățul* (1893) de Edvard Munch**54***Iazul cu nuferi* (1899)
de Claude Monet**56***Dans în Gopsmor* (1906)
de Anders Zorn**58***Față de masă în carouri roșii*
(1910) de Pierre Bonnard**60***Pești roșii* (1911) de Henri Matisse**62***Aniversarea* (1915) de Marc Chagall**64***Autoportret
(Tamara într-un Bugatti verde)* (1929)
de Tamara de Lempicka**66***Persistența memoriei*
(1931) de Salvador Dalí**68***Zile de vară* (1936)
de Georgia O'Keeffe**70***Portretul Dorei Maar* (1939)
de Pablo Picasso**72***Decolare* (1943)
de Dame Laura Knight**74***Autoportret cu portretul doctorului Farill*
(1951) de Frida Kahlo**76***Stâlpi albaștri (Numărul 11, 1952)* (1952)
de Jackson Pollock**78***Bâlci la Daisy Nook* (1953)
de L.S. Lowry**80***În mașină* (1963)
de Roy Lichtenstein**82***Bărbat furios* (1982)
de Jean-Michel BasquiatGlosar **84**Indice **86**

Picturi rupestre din peștera Lascaux

de un artist din Epoca Pietrei, cca 15 500 î.H.

Originile picturii, cu mii de ani în urmă, sunt aproape magice. În Epoca Pietrei, oamenii își petreceau mai tot timpul căutând hrană și protejându-se de frig pentru a supraviețui. Dar făceau și desene pe pereții grotelor. În ascunsa și întunecoasa peșteră Lascaux, calul sălbatic înfățișat în galop în această pictură - realizată acum vreo 17 500 de ani - părea că prinde viață în lumina focului care pâlpâia. Oare aceste picturi să fi jucat vreun rol în ritualuri de mult uitate? Să fi crezut oamenii de atunci că autorii lor aveau puteri magice?

Cea mai veche pictură rupestră din Europa datează de aproximativ 50 000 de ani. Printre cele mai cunoscute locuri cu artă rupestră se numără peșterile Lascaux, Chauvet și Font-de-Gaume, din Franța, și Creswell Crags, din Anglia.

Picturile noastre transformă aceste peșteri în spații sacre. În ele înfățișăm animalele pe care le vânam pentru hrană.

Ca să pictăm aceste imagini, folosim argilă roșie, pietre colorate, fructe de pădure și cărbune.

Cum începe povestea noastră...

Așadar, la început, pictura a fost un fel de magie, împodobind peșterile întunecate. Am conceput această carte și ca pe o expoziție de artă - una care traversează veacurile, din Epoca Pietrei până în secolul XX. Istoria picturii e uluitoare și, pentru că n-am putut expune decât 39 de picturi în cartea noastră, ne-ar fi fost imposibil să facem o selecție fără să ne ghidăm după anumite criterii. Așa că, pentru a ne spune povestea, am decis să ne oprim asupra picturilor care ne plac nouă, arătându-le în ordinea în care au fost realizate; multe sunt opere faimoase, dar pe unele e posibil să nu le fi văzut niciodată. De asemenea, am ales artiști care, deși nu mai sunt în viață, au intrat în istoria artei prin lucrările lor.

Pregătește-te să te delectezi cu picturile minunate din expoziția noastră!

Civilizații antice

Pictura s-a dezvoltat pe măsură ce diverse civilizații au început să folosească desenele atât în scopuri religioase, cât și pentru a decora obiecte. Artiștii își preparau singuri pigmentii, măcinând pietre, plumb și minerale, dar mai târziu au început să adauge în compoziție gălbenuș de ou (tempera) sau ulei (acuarelă) pentru a le face mai cleioase. Abia în a doua jumătate a secolului al XIX-lea oamenii au început să fabrice culori gata preparate.

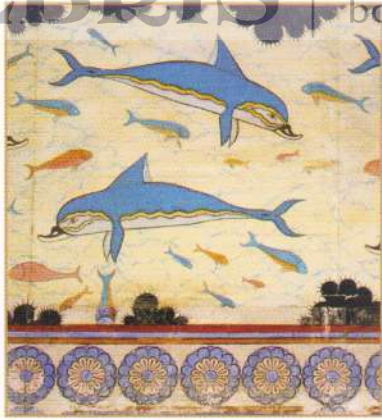

Picturile de pe pereții mormintelor egiptene înfățișează zeitățile acestei civilizații.

Cea alăturată, realizată în anii 1279-1213 î.H., îl înfățișează pe zeul Anubis mumificând un faraon.

Zeii și zeițele de pe pereți îi vor ajuta pe oamenii îngropați aici să ajungă în viața de apoi.

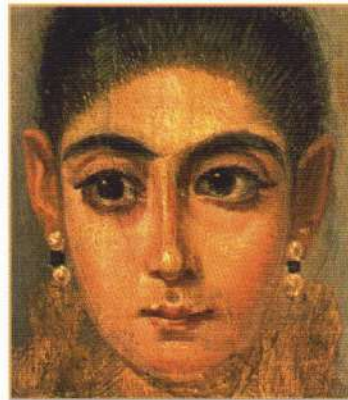

Grecii antici, din epoca timpurie minoică până în perioada clasică (cca 3500-300 î.H.), pictau fresce pe zidurile palatelor și caselor importante, pentru a le înfrumuseța, conferindu-le totodată un aer special și impunător.

Arta noastră îi face pe oameni să pară mai falnici și mai curajoși, ca niște eroi sau zei.

Romanii au rafinat stilul clasic grec, aducându-l mai aproape de realism. Acest frumos portret realist, pictat pe un sicriu, e tipic pentru perioada în care Egiptul era condus de romani.

Picturile mele de pe sicrie îi fac pe cei dinăuntru lor să trăiască veșnic!

În veacul al IV-lea d.H., din ce în ce mai multă lume din Europa și regiunile din estul Mediteranei devenea creștină. Artiștii bizantini celebrau învățăturile creștine și poveștile din Biblie, decorând pereții și tavanele bisericilor impozante.

Pictăm urmând un canon strict și încercăm să facem arta noastră nepieritoare.

În secolul al XIV-lea, artiștii deveniseră mai importanți și, adesea, celebri. Numim această epocă „Renașterea timpurie“, o perioadă în care artiștii, scriitorii și oamenii de știință europeni au început să se gândească la lume în feluri noi și inedite, pe măsură ce redescopereau minunata artă a romanilor și a grecilor. Pictorii învățau meserie de la „maestri“, lucrând ca ucenici până își făceau un renume și își înființau propriul atelier.

Așadar, să privim îndeaproape ce s-a întâmplat în continuare de-a lungul secolelor...

În perioada respectivă, Biserica Catolică plătea artiști care reprezentau pe pereții bisericilor scene din Biblie. Pe atunci, nu toată lumea știa să citească, așa că aceste imagini au contribuit la răspândirea învățăturilor biblice.

Doliul lui Hristos

de Giotto di Bondone (1266/1267-1337)

Unii spun că artistul italian Giotto era păstor, alții, că era fiul unui fierar. Nu putem ști cine are dreptate. Dar un lucru e sigur: capodoperele lui Giotto sunt frescele (picturile murale) din Capela Scrovegni, din Padova. terminate în jurul anului 1305, acestea spun povestea vieții lui Iisus Hristos și a mamei sale, Fecioara Maria. *Doliul* ne-o arată pe Maria plângând (sau jelind) lângă trupul fiului ei, după ce acesta a fost crucificat. Giotto folosea oameni obișnuiți drept modele pentru personajele biblice. Pictorul le surprinde tristețea nemărginită - privește expresiile de pe chipurile lor și fețele copilărești ale îngerilor.

Se spune că tânărul Giotto a fost ucenicul marelui pictor florentin Cimabue.

Într-o zi, în glumă, Giotto a pictat o muscă pe una dintre pânzele maestrului.

Părea atât de reală, încât Cimabue a încercat de câteva ori s-o gonească.

Portretul soților Arnolfini

de Jan van Eyck, cca 1390-1441

În 1422, olandezul Jan van Eyck era deja un pictor respectat, cu propriul atelier. Pe atunci, picturile puteau fi găsite nu doar în biserici și palate, ci și în casele oamenilor înstăriți. *Portretul soților Arnolfini*, realizat în 1434, a fost făcut la cererea prietenului lui Van Eyck, bogatul negustor italian Giovanni di Nicolao Arnolfini. Bărbatul e surprins alături de soția lui, în căminul lor din orașul flamand Bruges. Ce indicii din acest tablou sugerează bogăția familiei?

Privește cu atenție detaliile:

accentele de lumină de pe portocală și de pe celelalte fructe de lângă fereastră;

cățelușul credincios, un simbol al loialității;

în mica oglindă îl poți vedea chiar pe pictor, alături de o persoană necunoscută.

Această pictură – care, prin straturile ei fine de culori în ulei, recrează lumina blândă a zilei pătrunzând în interiorul întunecos – e unul dintre cele mai importante și mai impresionante portrete din istoria artei occidentale.

Admirând în liniște crizantemele din ghivece

de Shen Zhou, 1427-1509

Lunga tradiție artistică din China s-a dezvoltat complet separat de cea europeană. Shen Zhou a trăit în timpul faimoasei dinastii Ming (1368-1664). A fost adeptul vechii tradiții chineze, combinând cele „trei arte perfecte” – pictura, poezia și caligrafia (scrisul frumos de mână).

Provenind dintr-o familie bogată, Shen Zhou s-a retras din viața publică, dedicându-se picturii și contemplând viața și natura alături de numeroșii lui prieteni artiști. Arta sa vădește o precizie de maestru vizibilă atât în liniile și formele puternice, cât și în ambianța caldă și calmă. Stilul lui evidențiază exemplar calitatea aparte dată de tușa umedă a pensulei și fluiditatea cernelii.

Mă simt împăcat când scriu și pictez.

Poemul, scris în splendidul stil caligrafic al lui Shen Zhou, surprinde în cuvinte momentul pe care l-a zugrăvit în pictură. Într-o grădină liniștită, înconjurați de frumusețea naturii, mai mulți prieteni se întâlnesc ca să discute și să admire florile plantate în ghivece. Ce poate fi mai liniștitor de-atât?

Când termin
un tablou, acesta
începe să aibă
o viață a lui.

Dragostea lui Shen Zhou pentru natură a dat naștere unei noi tradiții de reprezentare a florilor și a păsărilor în arta chineză. Caută **Cântecul porumbelului chemând ploaia** sau **crinii** pe care artistul i-a pictat în **Album cu schițe din viața de zi cu zi**.

